

Mati: Brič dela ravno tako s tvojim očetom, s sestro in s teboj, kakor delaš ti s ptico in mladiči. Ti praviš, da je brič hudoben, nù hudoben si tudi ti.

Tonček (jokajoč:): O mati, jaz takój izpustim pénico. (Odkrije klobuk in ptica vesela zleti skozi okno.)

Mati objame Tončka ter mu reče: „Utolazi se, sinek moj! hotela sem te le skušati. Tvoj oče ni zaprt, in tudi ti niti tvoja sestra ne bodeta zaprta. Hotela sem ti le pokazati, kako hudobno si delal, ker si hotel ubogo ptico zapreti. Kakor si bil ti žalosten, ko sem rekla, da pridejo žandarji po tebe, takó, ali še bolj je bila žalostna tudi ta ptica, katero si bil vjel. Le pomisli, kako so ubogí mladiči po njej, svojej materi, zdihovali? Kakó je bila ptica žalostna, ko si jo bil vzel mladičem? Na vse to izvestno nisi bil pomislil, kadar si bil ptico vjel, kaj ne, Tonček ljubi?”

Tonček: Res, mati, na vse to nisem bil mislil.

Mati: V prihodnje nikoli ne zabi, da je Bog te nedolžne živalce zato ustvaril, da bi se veselile svoje prostosti. Kakó neusmiljeno bi zatorej bilo, ako bi jim grenili kratko življenje.

Otroci! posnemajte Tončka, in ne mučíte ubogih živalic, ker vse stvari na zemlji, ptice pod nebom in ribe v vodi so ljudém velika božja dobrota. Konj nas nosi, vol nam dela, krava nam daje mleko, ovca volno, kokoš jajca, čebela med, a ptiči nam žvrgolé in prepevajo, ter nas razveseljujejo. Vse živali so nam koristne; smemo si jih tedaj v prid obračati, a ne jih nepotrebno mučiti. Otroci si morate vedno prizadevati, usmiljenim biti do nedolžnih živali. Ako bodete vže zdaj neusmiljenega srcá do brezumnih živali, pozneje tudi do ljudi ne bodete imeli nobenega usmiljenja.

At. Ž-d-č.

— * —

S m r t.

(Bolgarska pripovedka.)

Kadar vsega sveta je poklical smrt pred svoj prestol in jej rekel: „Idi tja v kraljestvo Sedmograško; v mestu Braševu bodeš našla mlado ženo, ki je vdova in mati dveh mladoletnih otrok. Ure njenemu življenju so potekle; pripelji jo k meni!“

Smrt se podá na pot ter pride na Sedmograško v mesto Braševo. Tu je našla ženo, vdovo in mater dveh nedoraslih dečkov. Stopivši v siromašno kočó, ugleda mlado mater, ko je ravno svoja dojenčka z občutki prave materine ljubezni negovala in poljubovala. Smrt to videč, zasmilila sta se jej dojenčka, katerima bi bila morala vzeti mater. Vrne se v nebesa, stopi pred Gospoda pravíc in mu reče: „Gospod! žena, katera bi morala umreti, mati je dveh ljubeznjivih dojenčkov; kdo ju bode hranil, ako jima vzameš mater?“

Gospod se je razsrdil, da ga smrt ne sluša ter ne izpolnuje njegovih ukazov. Posegel je v morje, vzel iz njega školjko, plavajočo po neizmernih morskih valovih. Pokazal jo je smrti in jo vprašal: „Povej mi, kdo je njen oče? Kdo je njena mati? Kdo je njen brat, in kdo so njeni sorodniki? Kdo jo živi in oskrbuje? Nihče drug nego jaz, ki sem gospodar vsega stvarstva. In glej! sleherna stvar živi in se raduje po svoje. Mar misliš, da je moja skrb do ljudi manjša nego do nepopolnih živali? Zatorej idi in izpolni, kar sem ti ukazal.

Smrt videč modrost nebeškega očeta, povrne se na Sedmograško in vzame mlado ženo iz vrste živočih.

A ker ni bila takój pokorna, rekel je Bog smrti: „Zapovedujem ti, da trideset let ne smeš stopiti pred moj prestol!“

Žalostna se je ločila smrt iz nebes in šla na zemljo. Dolgo se je potikala okolo. Naposled se je naselila v Valahiji, ki se razprostira ob velikej reki Dunavu. Na bregovih te reke je našla pobožnega puščavnika, ki se je bavil z molitvijo in delom. Temu se je ponudila za pet let v službo, ker toliko časa še ni smela stopiti pred obličje nebeškega očeta.

Ker je bil puščavnik zeló pobožen in moder mož, ni se smrti slabo godilo pri njem. In ker je bilo tudi malo dela, pripovedoval jej je puščavnik dan na dan vsakovrstne lepe in svete stvari.

Po pretečenih petih letih, ravno poslednji dan, reče puščavnik smrti: „Najini opanki so raztrgani; idiva v Bukarešt na semenj, da si kupiva novih.“

Smrt se je pri teh besedah pobožnega puščavnika na tiho zasmijala, ker je vedela, da mora puščavnik družega dne umreti. Zato se jej je zdelo smešno, da si hoče starček kupiti nove opanke. Vender ne reče ničesar, in šla sta v Bukarešt na semenj.

Kadar se družega dne vračata iz Bukarešta domov, bilo je toliko ljudstva po ulicah, da ne moreta dalje. V sredi množice ljudstva pa sta se peljala dva prekrasno oblečena mlada gospoda. Prvi je bil okinčan z zlato krono in blestečim se orožjem, a drugi, na čegar lieu se je brala pobožnost, bil je oblečen v dolgo duhovsko obleko.

„Kdo sta ta dva?“ vprašal je puščavnik, in tisoč veselih glasov mu je odgovorilo: „To je naš knez in brat njegov, naš nadškof!“ A smrt je takój spoznala, da sta ta dva mlada moža dojenčka óne mlade vdove, katero je pred tridesetimi leti peljala v nebeško kraljestvo. V svetej ponižnosti je hvalila moč in milostivo skrb nebeškega očeta.

Prišla pa je tudi poslednja ura puščavnikovemu življenju. Naglo je osvobodila smrt dušo pobožnega starčka iz telesa in jo peljala s seboj v sveta nebesa. A Gospod vseh svetov je smrt zopet vzprejel s prijaznim licem med svoje nesmrtné služabnike.

H. Podkrajšek.

—x—

Volk in koza.

(Basen.)

Zagrabi volk kozo, ki je ležala na kraji, ter odprè gobec, da jo zadavi. A koza ga jame prositi, rekoč, da je zdaj še mršava (suha); naj jo pusti do jeseni, in kadar se odebelí, naj pride po njo. Volk pristane na to, in jej reče: „Povej mi, kako ti je imé, da te pokličem po imeni, kadar pridem.“ — Ona mu reče: „Roguša vzpomládna.“ Volk otide, a koza ni nikdar več legla na kraj, nego vselej na sredo črede. Kadar pride volk, ne vidi je na ónem mestu, kjer jo je bil pustil, zatorej jo začne klicati: „O roguša vzpomládna na kraji!“ — Odzove se mu koza iz srede: „Ako sem bila vzpomladi neumna, modra sem zdaj jeseni, začni s kraja, a jaz sem tvoja vsakako.“

(Vrčevit.)

—x—